

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“
Ataskaitinis laikotarpis:
2020 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d.

SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA

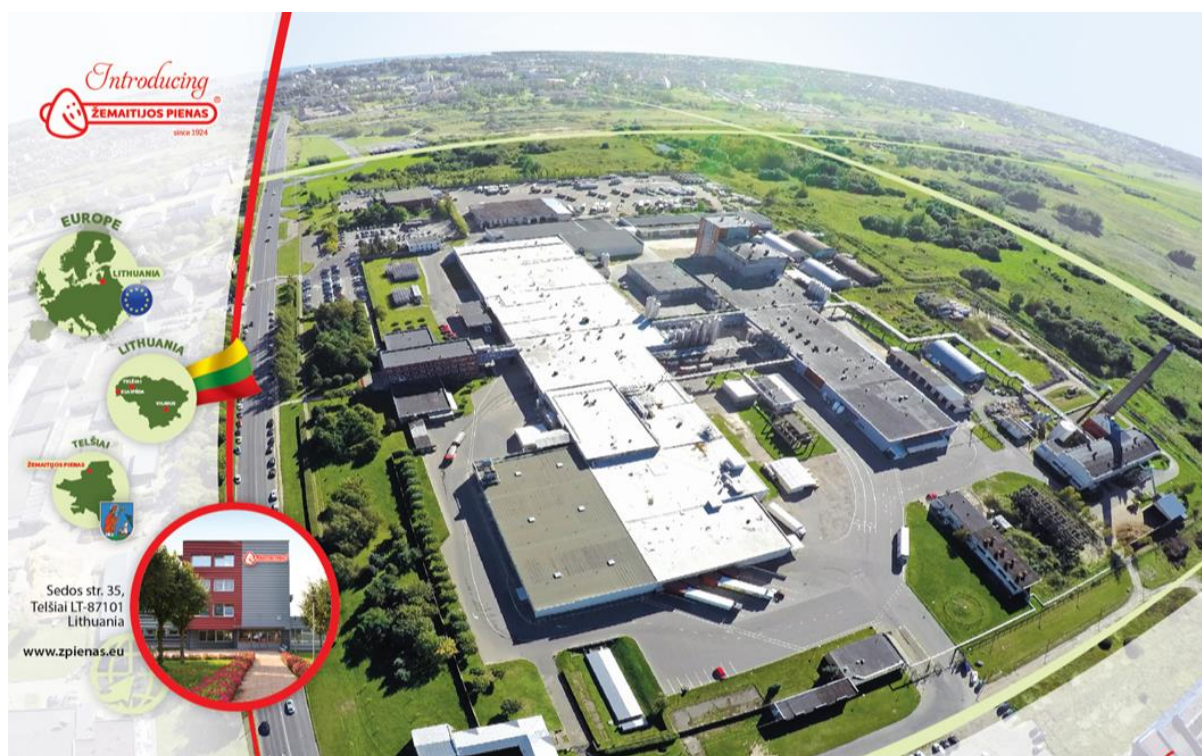
AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ socialinės atsakomybės ataskaita už 2020 m.

Ši socialinės atsakomybės (SA) ataskaita apžvelgia AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ vykdomą ir planuojamą socialinę bei aplinkosaugos veiklą, įvertinant jau pasiektus rezultatus ir tokiu būdu informuojant įmonės suinteresuotąsias šalis (vartotojus, darbuotojus, partnerius, tiekėjus, investuotojus, valdžios institucijas, nevyriausybines organizacijas, pilietinę visuomenę ir kitus subjektus) apie atsakingą verslo praktiką. Rengti šią ataskaitą įpareigoja ne tik Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas, kuriame įgyvendinta ES direktyva 2014/95/ES bet ir Bendrovės supratimas, kad socialinės atsakomybės atskaitomybė skatina inovacijas ir mokymąsi, kuris padeda įmonėms auginti savo verslą ir padidinti savo organizacijos vertę, stiprinti darbdavio įvaizdį.

Ataskaita yra parengta atsižvelgiant į Pasaulinės ataskaitų rengimo iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative arba GRI) rekomendacines gaires.

Socialinės atsakomybės ataskaitoje pateikti su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais susijusi informacija ir pagrindinės rizikos susijusios su šiomis sritimis.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ socialinės atsakomybės ataskaita yra rengiama ketvirtą kartą ir tai yra atskiras dokumentas, tačiau susietas su Bendrovės metiniu pranešimu ir skelbiama teisės aktų nustatyta tvarka.

Vadovo žodis

Atsigręžiame į 2020 metus ir suprantame, iššūkių ir atradimų netrūko. Dar metų pradžioje pradėjusi bauginti, o vėliau ir visu pajėgumu į šalį įsiveržusi pandemija sulėtino gyvenimus ir atskyrė vienus nuo kitų, tačiau AB „Žemaitijos pienas“ pandemija nesustabdė. Vieniškai nusprendėme – tai *Imk ir daryk!* metai. Užtikrinant darbuotojų sveikatą bei saugumą persikėlėme dirbti į namus, uoliai dirbome pasitelkę kūrybiškumą ir informacines technologijas. Paskirstėme srautus, nuolat tikrinome darbuotojų sveikatą užkirdami kelią ligos plitimui įmonėje. Palaikėme ryšį su prastai

besijaučiančiais ir neleidome liūdėti esantiems izoliacijoje. Svarbu paminėti - dėl pandemijos neatleidome nei vieno darbuotojo. 2020 metus užtikrintai pasitikome ir išlydėjome su kompetentingais darbuotojais, stipriais ir įsitvirtinusiems prekių ženklais, už jų stovinčiomis užsienio rinkomis ir aiškiai matomais pasiekimais. Nes *ėmėme* ir *darėme!*

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ nuosekliai tęsia pradėtus projektus ir iniciatyvas, kurios padeda kurti saugią ir sveiką darbo vietą, motyvuojančią darbo aplinką, gerinti jaunimo užimtumo galimybes, išvengti neigiamo įmonės poveikio aplinkai.

Bendrovėje visada siekiama maksimalios kokybės, todėl nuolat konsultuojamasi su pieno gamybos sektoriaus lyderiais visame pasaulyje, investuojama į naujausias technologijas, naudojama pažangiausia pasaulyje „Bactocatch“ pieno valymo technologija, plečiama gaminių įvairovė, keliama darbuotojų kompetencija, rūpinamasi aplinkos apsaugos klausimais.

Tikime, kad bendrovės augimas galimas tik nuolat bendradarbiaujant su savo klientais ir kitomis suinteresuotomis šalimis, pasitelkiant inovacijas ir siekiant darnaus vystymosi.

Generalinis direktorius

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. Pažemeckas', written over a light blue horizontal line.

Robertas Pažemeckas

Apie AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė, kurios buveinės adresas yra Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva (toliau – Bendrovė).

Bendrovė turi savo struktūrinius padalinius su sandėliais bei transportavimo priemonėmis Vilniuje, Kaune bei Panevėžyje.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ įmonių grupę sudaro pagrindinė AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ ir jos dukterinė ABF „Šilutės Rambynas“.

Nuo 1997 m. paprastosios vardinės Bendrovės akcijos yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos Nasdaq Vilnius Baltijos papildomąjį vertybinių popierių prekybos sąrašą.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ – ilgas pieno perdirbimo tradicijas turinti pieno produktus gaminanti Lietuvos bendrovė, puoselėjanti klasikinius pieno produktų gamybos receptus ir technologijas, skatinanti šimtametę istoriją atspindinčią paveldo ir kultūros produktų gaivinimą ir vartojimą, taip pat siekdama novatoriškumo, kuria ir siūlo vartotojams naujus bei neįprastus produktus.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ užuomazgos prasidėjo dar 1924 metais, kuomet buvo įkurta Telšių pieninė. Tuo metu šios pieninės pajėgumai buvo vertinami kaip ištis dideli. 1984 metais darbus pradėjusi naujose patalpose, Bendrovė savo veiklą sėkmingai vykdė iki didžiausios Pabaltijo Telšių sūrių gamyklos atidarymo ir jos privatizavimo.

Neprikaištingas darbas ir kokybė, tai Bendrovės vizitinė kortelė, kuri neginčijamai liudija apie AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ patikimumą ir solidumą, įsitvirtinant su savo gaminiais šalies rinkoje, taip pat garsinant Žemaitijos kraštą bei pačią Lietuvą pasaulyje. Šiuo metu Bendrovėje dirba apie 1200 profesionalių ir kūrybingų darbuotojų, kurių svarus indėlis, optimizmas ir išmintis leidžia Bendrovei siekti ambicingų tikslų ir įveikti naujus iššūkius šalies ir tarptautinėse rinkose.

Per daugelį metų sukaupta darbo patirtis ir unikalios receptūros šiandien Bendrovei leidžia vartotojams pateikti platų produktų, pasižyminčių puikiu skoniu ir aukšta kokybe, asortimentą. Šiai dienai Bendrovė gamina per 200 vartotojų pamėgtų pieno gaminių – įskaitant ekologiškų pieno produktų grupę DOBILAS. Prekės ženklo MAGIJA produktai nuo pat savo atsiradimo pelnė vartotojų pasitikėjimą ir įgijo stulbinantį populiarumą. Pirkėjai pamėgo fermentinius bei lydytus sūrius, taip pat vieninteles Lietuvoje nebrandinto sūrio plėšomas dešreles PIK-NIK.

Bendrovės ir Lietuvos pasididžiavimas – kietasis sūris DŽIUGAS – daugelyje Lietuvos ir tarptautinėse parodose yra pelnęs aukščiausius apdovanojimus. Bendrovė didžiuojasi vartotojų pamėgtais Bendrovės gaminamais pienu, kefyru, jogurtu, grietine, grietinėle, varške ir glaistytais varškės sūreliais, natūraliu ir įvairiais priedais pagardintu sviestu, taip pat daugeliu kitų produktų. Puoselėjamas ir mūsų šalies kulinarinis paveldas. Kai kurie Bendrovės gaminiai gaminami pagal tradicines

technologijas tik iš tradicinių žaliavų ir priedų, todėl šie išskirtinio skonio produktai pelnė Lietuvos kulinarijos paveldo fondo sertifikatus ir žymimi specialiu Fondo ženklu.

Europos Komisija Bendrovėje gaminamam sūriui DŽIUGAS suteikė Saugomos geografinės nuorodos statusą. Kad gaminiui būtų suteiktas saugomos nuorodos ženklas, būtina įrodyti produkto sąsajas su konkrečiu geografiniu regionu ir, kaip jis skiriasi nuo kitose vietovėse gaminamų panašių produktų. Garantuoto tradicinio gaminio kategorijos produktas turi būti gaminamas tradiciniu, ne mažiau kaip 30 metų iš kartos į kartą perduodamu gamybos būdu ir iš tradicinių žaliavų. Kaip įrodymai turi būti pateikti istoriniai šaltiniai, technologinė dokumentacija ar kita informacija. Sūrio DŽIUGAS ryšys su geografine vietove grindžiamas geru produkto vardu, meistrų patirtimi bei legenda. Suteiktas nuorodos statusas siunčia vartotojui signalą, kad tai, ką jis įsigijo yra ypatingas, išskirtinis ir kokybiškas gaminytis, kuris kelia pasitikėjimą produktu, suteikia didesnę pridėtinę vertę ir padeda regioninių specifinių produktų gamintojams išlaikyti konkurencingumą rinkoje.

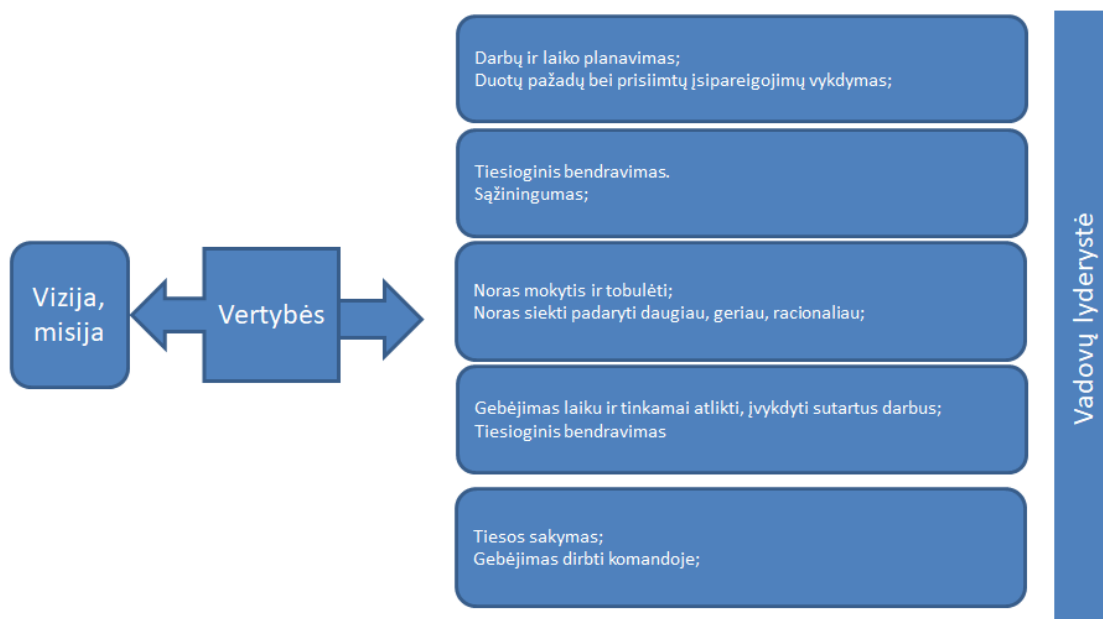
Laikantis pasaulinių tendencijų dėl cukraus vartojimo mažinimo, AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ tęsia nuoseklų cukraus kiekio ekologiškuose jogurtuose „Dobilas“ mažinimą. Taip pat pažymėtina, jog Bendrovė nuolat siekia naudoti kuo kokybiškesnius ingredientus, iš principo išlaikant tęstinumą naujų skonių kūrime.

Bendrovė siekdama išlikti konkurencinga tiek žaliavinio pieno supirkimo, tiek pieno produktų pardavimo rinkose, nuolat investuoja į gamybos įrengimų atnaujinimą diegdama pažangiausias technologijas. Nuo 2015 metų Bendrovėje įdiegtos ir pradėtos eksploatuoti kelios naujos technologijos. Viena iš tokių būtų didelio našumo pieno valymo linija. Bendrovė taip pat kiekvienais metais investuoja į energijos taupymą, verslo valdymo procesų tobulinimą bei kiek įmanoma stengiasi skirti lėšų ir kitoms veikloms.

Nuo 2016 metų pabaigos visi tarptautinių maisto saugos standartų atitikties patikrinimai atliekami iš anksto nederinant laiko, t. y. visi auditai atliekami pasirinkus nepranešto auditavimo schemą, kas garantuoja jų patikimumą ir skaidrumą.

Vizija, misija, vertybės

Siekdama lyderio pozicijų Lietuvos pieno produktų rinkoje, AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ prioritetas yra ne tik gaminti tik aukštos kokybės, sveikus bei saugius produktus, kurie net įnoringiausiems pirkėjams taptų išskirtinio skonio etalonu taip ugdant vartotojų įprotį rinktis prekes tik su „ŽEMAITIJOS PIENAS“ prekiniu ženklu, bet ir būti socialiai atsakinga įmone visose veiklos srityse. Nuolatos siekiame nenuvilti kliento lūkesčių, ieškoti naujų rinkų, įsitvirtinant ne tik su puikiais produktais, paslaugomis ir kitokia plėtra, bet ir pritraukti tokių specialistų, kurie profesionaliai atstovautų Bendrovės interesus bendradarbiaujant su klientais bei rinkos partneriais.

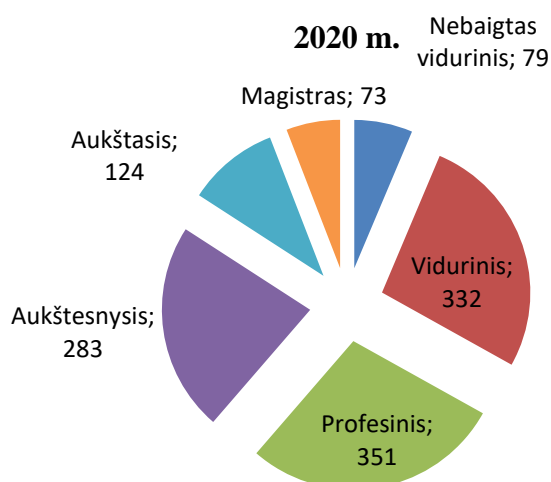

Darbuotojai

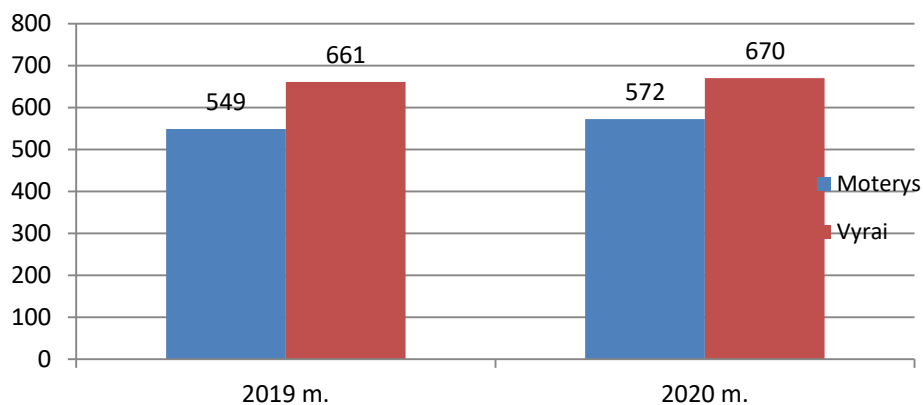
2020 m. gruodžio 31 d. AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ dirbo 1242 darbuotojai, tai yra 2,64 proc. daugiau negu 2019 m. Daugumą darbuotojų sudarė vyrai 670 (2019 m. dirbo 661 vyrų), tuo tarpu moterų 2020 m. dirbo 572 (2019 m. dirbo 549 moterų). 2020 m. Bendrovėje dirbo 16 neįgaliųjų (2019 m. dirbo 9).

Bendrovė aktyviai vykdo žmogiškųjų išteklių politiką, siekia ne tik nediskriminuoti lyčių ar neįglumo atžvilgiu, tačiau taip pat integruoja į darbo vietas visų amžiaus grupių darbuotojus (žr. 1 ir 4 diagramas). Vasaros laikotarpiu Bendrovė laikinai priėmė į darbą 90 jaunų, neturinčių reikiamos patirties 15-22 metų amžiaus darbuotojų, kurie sugeba puikiai integruotis į Bendrovę ir prisitaikyti prie Bendrovėje vykstančių procesų. Jie noriai susipažįsta su darbo specifika bei semiasi patirties iš patyrusių Bendrovės darbuotojų. Dažnas jaunuolis, padirbėjęs vasaros atostogų metu, po mokslų grįžta į Bendrovę toliau tęsti savo karjeros Bendrovėje.

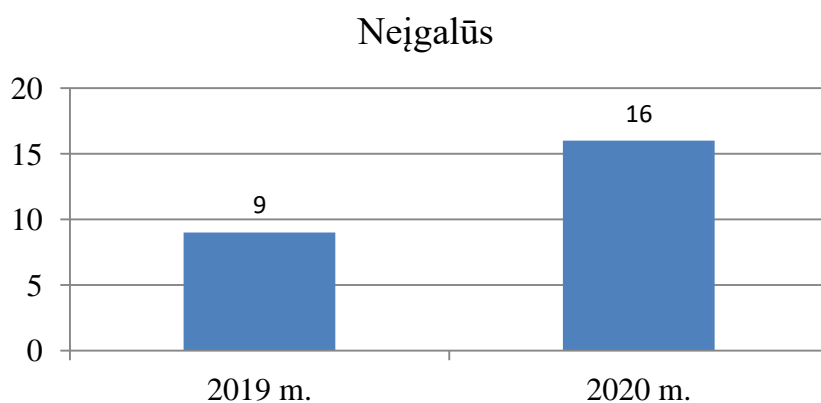
Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą (1 diagrama)

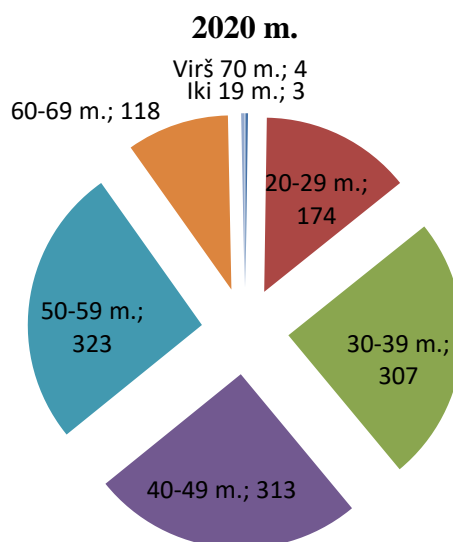
Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį (2 diagrama)

Neįgalūs darbuotojai (3 diagrama)

Darbuotojų skaičius amžiaus grupėse (4 diagrama)

Darbuotojų sauga ir sveikata

Darbuotojų saugos ir sveikatos priemonėms įgyvendinti Bendrovėje įsteigta Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, kurią sudaro darbuotojų saugos ir sveikatos bei profesinės sveikatos specialistai. Minėtos tarnybos specialistai siekdami kelti savo kvalifikaciją kasmet dalyvauja įvairiose konferencijose, seminaruose bei mokymuose.

Visuose Bendrovės struktūriniuose padaliniuose, skyriuose yra paskirti darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais apmokyti darbuotojai/padalinių vadovai, kurie yra atsakingi už padalinio darbuotojų saugą, sveikatą bei gaisrinę saugą. Šie darbuotojai atlieka nuolatinį rizikos vertinimą, pažeidimų kontrolę, darbuotojų instruktavimą bei kitas funkcijas, užtikrinančias darbuotojų saugą ir sveikatą.

Bendrovė nuolat siekia, kad visi AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ dirbantys darbuotojai būtų apmokomi ir instruktuojami darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais. Visi naujai įdarbinami darbuotojai, iki darbo pradžios, yra apmokomi darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos klausimais, taip pat pravedami pirmosios pagalbos teikimo mokymai. Pirmosios pagalbos suteikimui Bendrovė įsigijo modernų automatinį išorinį defibriliatorių.

Jau kelinti metai Bendrovė visus darbuotojus papildomai draudžia nuo nelaimingų atsitikimų darbo ir nedarbo metu.

Visi AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ įsidarbinantys darbuotojai gydymo įstaigoje patikrina sveikatą, taip pat išklauso higienos mokymus darbui su maisto produktais.

Bendrovė taip pat įgyvendina ir kitas darbuotojų sveikatinimo priemones – rengia sveikatingumo šventes, kurių metu Bendrovės darbuotojai su šeimos nariais dalyvauja žygiuose, sportinėse rungtyse, rengia akcijas „Keliauk į darbą dviračiu“.

Akcijos „Keliauk į darbą dviračiu“ dalyviai

Mokymai ir kvalifikacijos kėlimas

Visi Bendrovės darbuotojai turi galimybes savo žinias ir įgūdžius tobulinti vidiniuose mokymuose ir išoriniuose mokymuose/kursuose/seminaruose/konferencijose. 2020 m. vidiniuose mokymuose

dalyvavo 893 darbuotojai, o išoriniuose – 817 darbuotojų.

Bendrovėje yra vykdomi darbuotojų žinių vertinimai/atestacijos vadovams, specialistams ir gamybos darbuotojams.

2020 m. Bendrovė įgyvendino projektą „Pažangos formulė“ kodas 09.4.3-ESFA-K-814-01-0030 pagal priemonę „Kompetencijos LT“ Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-01 ir projektą „Pažanga LT“ kodas 09.4.3-ESFA-K-814-01-0017 pagal priemonę „Kompetencijos LT“ Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-01, apmokydami Bendrovės darbuotojus: meistrus, skyrių/padalinių vadovus, TOP vadovus ir kitus specialistus. Darbuotojai dalyvavę mokymuose įgijo naujų kompetencijų, patobulinimo vadovavimo kompetenciją ir bendrąsias kompetencijas.

Socialinis dialogas

Bendrovėje veikia modernios LEAN sistemos dalis pasiūlymų sistema KAIZEN. Joje darbuotojai gali teikti siūlymus, kurie vadovams pritarus, nedelsiant įgyvendinami. Bendrovėje yra įgyvendinama nusiskundimų, pasiūlymų, pastebėjimų valdymo sistema, kuri pasižymi šiomis savybėmis: (i) nepriklausomumo; (ii) prieinamumo, (iii) aiškumo, (iv) suteikianti galimybes nukentėjusiai šaliai gauti informaciją.

Materialinis gerovės paketas

Bendrovė nuolatos rūpinasi darbuotojų materialine gerove, todėl yra mokamas ne tik konkurencingas, teisės aktų reikalavimus bei darbo rinkos sąlygas atitinkantis darbo užmokestis, bet taip pat siekiama, kad gerai dirbantys ir tikslus pasiekiantys darbuotojai gautų atitinkamą materialinės gerovės paketą. Siekiant užtikrinti, kad

darbuotojai nuolatos siektų geriausių rezultatų, įmonė užtikrina, kad visų darbuotojų darbo užmokestis būtų kiek įmanoma susijęs su darbo rezultatais. Taip pat darbuotojams suteiktos galimybės papildomai užsidirbti (įvykdant papildomas užduotis, dirbant papildomus darbus, siūlant kandidatus į laisvas darbo vietas ir t.t.).

Bendrovėje teikiamos įvairios papildomos naudos darbuotojams, tokios kaip laisvalaikio užimtumas (baseinas, dviračių ir pėsčiųjų sveikatingumo žygiai), įvairios šventės darbuotojams ir jų šeimos nariams, papildomos išmokos ir pašalpos pirmos santuokos sudarymo proga, šeimos nario mirties atveju, susidarius sunkiai finansinei padėčiai, taip pat darbuotojams teikiamos paskolos, finansuojamos studijos, vasaros laikotarpiu įdarbinami darbuotojų vaikai, skiriamos skatinimo išmokos bakalauro ar magistro diplomo gavimo proga, darbuotojų darbo sukakties ir jubiliejų proga.

Žmogaus teisės

Bendrovė siekia gerbti bei ginti žmogaus teises, apibrėžtas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos patvirtintoje Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir tai daro vadovaudamasi konvencijomis, susijusiomis su žmogaus teisėmis, prie kurių yra prisijungusi Lietuvos Respublika.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ vykdo lygių galimybių bei nepakantumo priekabiavimui politikas, gerbia bei kaip įmanoma labiau stengiasi užtikrinti darbuotojų teises į privatumą. Šiuo klausimu Bendrovė daro ne tik tai, kas būtina, bet ir daugiau. Kaip pavyzdį galima pateikti vidinėse etikos taisyklėse įtvirtintas nuostatas pozityviai darbo aplinkai kurti. Bendrovė užtikrina vienodas galimybes darbuotojams, nepriklausomai nuo jų rasės, tautybės, lyties, politinių ar religinių pažiūrų, ar kitų savybių. Darbuotojus vertina tik pagal jų darbo rezultatus ir atsidavimą Bendrovei.

Siekiant užtikrinti, kad Bendrovės produkcija nebūtų savavališkai pasisavinama darbuotojų ar kitų asmenų, Bendrovėje yra įsteigtas saugos skyrius, kuris savo veikloje vadovaujasi ir laikosi: darbo tvarkos taisyklių, Lietuvos Respublikos asmens ir turto apsaugos įstatymo bei kitų galiojančių teisės aktų, nustatančių fizinės prievartos bei specialiųjų priemonių panaudojimo galimybes ir ribas prieš asmenį.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ ne tik atsakingai vykdo savo veiklą, bet ir atsakingai renkasi verslo partnerius bei tiekėjus. Bendrovė atkreipia ypatingą dėmesį į potencialių partnerių socialinės atsakomybės strategijas. Bendradarbiavimo sutarčių pasirašymo metu Bendrovė visais atvejais siekia susitarti dėl socialinės atsakomybės principų laikymosi.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ savo veiklos vykdymui nepasitelkia vaikų darbo jėgos ir renkasi tik tas prekes, kurių gamybai nebuvo išnaudojami vaikai.

Jaunimo karjeros galimybės

Bendrovė nuolatos rūpinasi jaunimo karjeros galimybės, siekia kad ilgą ir prasmingą patirtį sukaupę ilgamečiai darbuotojai perduotų savo sukauptas žinias

jauniems potencialiems talentams. Tuo tikslu Bendrovėje yra sukurtos vidinio mokymo programos, pagal kurias be patirties, bet turintiems reikiamus įgūdžius jaunuoliams suteikiama galimybė per praktinį mokymą įgauti reikiamos patirties ir taip gauti savo svajonių darbą.

Bendrovė siekia mažinti emigracijos iš regionų mastus, tad personalo darbuotojai, pasitelkdami kitų skyrių darbuotojus, dažnai rengia pristatymus regiono mokyklose, siekdami nukreipti moksleivius teisinga karjeros linkme. Vis dėl to, dėl 2020 metais pasaulį sukrėtusios pandemijos bendrovės prisistatymai mokykloms buvo atidėti iki kol situacija pagerės. Nepaisant to, kol nebuvo sugriežtinti karantino apribojimai, bendrovėje 2020 metais su savo būsima specialybe iš arti praktikos metu susipažino 11 studentų. Savo ateitį su ŽEMAITIJOS PIENU siejantys studentai gali pasirašyti studijų finansavimo sutartis arba pretenduoti gauti vardinę stipendiją.

Siekiant ugdyti jaunąją kartą, vasaros laikotarpiu dirbti bendrovėje priimami moksleiviai ir studentai. 2020-aisiais metais taip savo vasarą įprasmino iš viso 90 jaunuolių, iš kurių 47 yra sulaukę 16-18 metų amžiaus.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ tikslas ateičiai yra ir toliau kaip įmanoma labiau užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms bei tinkamai vertinti savo darbuotojus. Gerų rezultatų tikimasi iš investicijų į jaunimą, taip pat tikimasi, kad pritraukti jauni talentai į Bendrovę įneš jos veiklai naudingų naujovių.

Grupės įmonių veikla aplinkosaugos srityje

AB „Žemaitijos pienas“, pieno produktus gaminanti ir parduodanti bendrovė, kuri pagal Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse įtvirtintus kriterijus, priskiriama prie įmonių, kurios savo veiklos vykdymui pasitelkia įrengimus, kuriems reikalingas specialus leidimas išduodamas vadovaujantis minėtomis taisyklėms. Dar 2006 m. Bendrovei buvo išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, kurio galiojimo laikas neribojamas, tačiau dėl pokyčių - koreguojamas. Bendrovė nedaro neigiamo poveikio aplinkai, kuriam mažinti reikėtų imtis neatidėliotinių priemonių, tačiau Bendrovė nuolat stebi savo veiklos rodiklius, planuoja ir diegia naujausias technologijas, kurios leistų mažinti gamybos ir veiklos kaštus bei energetines sąnaudas, visokeriopai gerintų Bendrovės aplinkosauginę būklę. Bendrovė nuolat tobulina gerina integruotos kokybės ir maisto saugos vadybos sistemą, atitinkančią tarptautinių standartų BRC, ISO 22000, FSSC (ISO 22000, ISO/TS 22002-1), reikalavimus.

AB „Žemaitijos pienas“ įvairiomis priemonėmis siekia kuo labiau tausoti ir racionaliau naudoti gamtinius išteklius. Kaip žinia, gamtos ištekliai lemia šalių ekonominę raidą. Gamtos turtus tausojančios valstybės turi gerokai didesnes galimybes plėtoti gamybą, prekybą, socialinę sferą. Bendrovė puikiai suvokia, kad jos veikla gali sukelti didelės žalos gamtai, ir tik kompleksinis ekonominių, teisinių, techninių, biologinių priemonių naudojimas gali garantuoti racionalų gamtos išteklių

naudojimą dabar ir ateityje, todėl poveikis aplinkai kontroliuojamas pagal suderintas monitoringo programas. Plečiantis įmonei ar atnaujinant įrenginius bei technologiją, yra vykdomas poveikio aplinkai vertinimas, užtikrinantis, kad Bendrovės plėtra neperžengia leistinų aplinkosauginių normų, taip pat yra stebimos gamybinės nuotekos, biokuro kokybė, kiti veiksniai galintys įtakoti supančią aplinką. Bendrovė nuolat atnaujinama savo automobilių parką, siekdama mažinti oro taršą iš mobiliųjų taršos šaltinių. Norėdama užtikrinti taršos iš stacionarių taršos šaltinių mažinimą, Bendrovė naudoja geriausius prieinamus gamybos būdus.

Atliekos tvarkomos pagal nustatytus aplinkosaugos reikalavimus, per aplinkosaugos elektroninę duomenų kaupimo sistemą GPAIS (gaminių pakuočių atliekų informacinė sistema), taip pat teikiamos (formuojamos) ketvirtinės atliekų susidarymo apskaitos ataskaitos ir išleistų-importuotų pakuočių atliekų apskaitos ataskaitos. Teritorijoje pavojingos ir nepavojingos atliekos sandėliuojamos ir tvarkomos taip, kad nedarytų neigiamo poveikio aplinkai, rūšiuojamos, jų saugojimo vietos atitinkamai pažymėtos. Atliekos savalaikiai išvežamos į atliekas utilizuojančias įmones. AB „Žemaitijos pienas“ vykdo pakuočių rūšiavimą atliekų susidarymo vietoje, jas presuoja ir paruošia perdirbimui. Taip pat atskiria perdirbimui netinkamas pakuočių atliekas, kurias sistemingai perduoda šių atliekų surinkėjams ir perdirbėjams.

AB „Žemaitijos pienas“ gamybos procese svarbią vietą užima pakuotės. Produkcija yra pakuojama į stiklines, PET, plastikines, popierines, kombinuotas, medines ir kitas pakuotes. Efektyvaus pakuočių atliekų tvarkymo tikslais 2020 m. Bendrovė bendradarbiauja su VŠĮ „Gamtos ateitis“, kuri rūpinasi pakuotės surinkimu ir perdirbimu. VŠĮ „Gamtos ateitis“ už atlygį gautą iš AB „Žemaitijos pienas“ (už pateiktus dokumentus, įrodančius, kad atliekos buvo sutvarkytos), yra įsipareigojusi šviesti visuomenę pakuočių (šiuokšlių) tvarkymo klausimais, taip pat prisidėti prie pakuočių surinkimo iš vartotojų infrastruktūros plėtros (rūšiavimui skirtais kontaineriais aprūpinti gyventojus).

Bendrovė nuolat vykdo investicinius projektus, kurių metu diegia naujas modernias technologijas, kurios leidžia efektyviau naudoti energetinius atsinaujinančius išteklius, sumažinti išmetamų į aplinką teršalų kiekį, taikyti kitas aplinkosaugines priemones. AB „Žemaitijos pienas“ nuolat atlieka tyrimus ir plečiasi ieškodama naujų, aplinkai palankių veiklos modelių. 2018 m. įsidiegė verslo valdymo sistemos AXAPTA naują versiją, kuri padeda mums dar tiksliau apskaityti, ruošti ir teikti ataskaitas bei atiduoti duomenis į kitas sistemas.

Per 2020 metus vykdė 2020-2021 metų numatytas investicijas nukreiptas į gamybos plėtrą, kurios didina bendrovės konkurencingumą, automatizacijos, techninio užtikrinimo lygį, gerino produktų kokybę, darbuotojų sąlygas ir saugą, bei diegė priemones, kurios leidžia sumažinti nuotekų taršą ir užtikrino aplinkosauginių reikalavimų tvarų vykdymą. Siekdama sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, AB „Žemaitijos pienas“ siekia nenaudoti freono dujas naudojančios įrangos arba įsigyti įrangą, kuri naudoja draugiškesnes aplinkai jo rūšis.

Bendrovė nuolat tobulina valdymo struktūrą aplinkosaugos klausimais. Prieita nuomonės, kad prie energetinių kaštų taupymo, taršos mažinimo turi prisidėti visi darbuotojai ir jų vadovai, todėl nuo 2018m. už aplinkosauga nėra atsakingas tik vienas asmuo, viena pareigybė ekologas-inžinierius. Tuo pačiu bendrovėje pradėta matuoti nuotekų taršą kiekviename padalinyje atskirai, kas taip pat leido kontroliuoti, analizuoti bei vykdyti prevencinius darbus užkertant taršių nuotekų patekimą į nuotekas, tuo pačiu leido pagerinti bendrą komunikaciją tarp padalinių, pamatyti kur reikia dar investicijų ar organizacinių priemonių problemoms spręsti.

Be to, aktyviai diegia bei skatina atsinaujinančių išteklių naudojimą. AB „Žemaitijos pienas“ turi įsirengusi 10MW galios biokuro katilinę, kurioje, vietoj gamtinių dujų, naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai – medžio skiedra (SM2). Per 2020 metus AB „Žemaitijos pienas“ sunaudavo 1.403.728 m³ dujų; tai yra 23,04 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Dujų sąnaudų padidėjimą įtakojo biokuro katilinės profilaktinio remonto darbai. Bendrovėje 2020 m. buvo sunaudota 4.180,082 t.n.e. biokuro, o tai reiškia, kad lyginant su 2019-ais metais, biokuro sąnaudos sumažėjo 8,42 proc.

Bendrovė, būdama socialiai atsakinga ir rūpindamasi aplinka bei jos išsaugojimu, perka elektros energiją pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių. 2020 m. AB „Žemaitijos pienas“ sunaudavo 21.578.930 kWh elektros energijos, o tai reiškia, kad, palyginus su 2019 m. elektros energijos suvartojimas padidėjo 1,23%., padidėjimą įtakojo didesnis perdirbtos žaliavos kiekis. Žvelgiant į netiesioginio energijos sunaudojimo duomenis, daugiausia energijos 2020 m. buvo sunaudota leduoto vandens ruošimui, tai yra 4.014.987kWh. 2020 metais buvo atnaujinti suspausto oro kompresoriai. Tai padės sutaupyti iki 8% elektros energijos, skirtos suspausto oro gamybai. Taip pat naujoji įranga turi integruotus šilumokaičius, skirtus šilto vandens ruošimui, todėl bus sutaupoma energijos karšto vandens gamybai ir į aplinką neišsiskirs nereikalinga šiluma. 2020 metų AB „Žemaitijos pienas“ sunaudavo 879.258 m³ vandens, tai yra 5.64% daugiau nei 2019 m., padidėjimą taip pat įtakojo didesnis perdirbtos žaliavos kiekis.

Bendrovė gerbia ir laikosi Lietuvos Respublikos įstatymų susijusių su aplinkosauga, laiku moka visus privalomus taršos mokesčius. Rinkdamasi tiekėjus AB „Žemaitijos pienas“ atsižvelgia į tai, kaip šie taiko aplinkos apsaugos strategijas, ar atitinka aplinkosaugos reikalavimus bei reikalauja garantijų, kad perduotos atliekos bus tinkamai sutvarkytos. Ateityje AB „Žemaitijos pienas“ ir toliau dės visas pastangas siekdama tapti vis draugiškesne aplinkai bendrove. Tikimasi, jog pavyks savo veikloje naudoti daugiau energijos gautos iš atsinaujinančių šaltinių bei sumažinti išmetamų į aplinką teršalų kiekį.

Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ taiko visiško korupcijos netoleravimo politiką bei deda dideles pastangas užkirsti kelią jai visose grandyse. Bendrovė yra nustačiusi

aiškia tvarka, kuria vadovaujasi bendraudama su partneriais. Darbuotojų etikos kodekse yra nurodyta, kad darbuotojai privalo vengti situacijų, kurios galėtų sukelti interesų konfliktus. Bendrovės politika šiuo klausimu griežtai draudžia priimti dovanas, kvietimus į susitikimus, kultūros ar kitus renginius, kurie galėtų sukelti abipusį šalių įsipareigojimą. Apie visas abejotinas arba dviprasmiškas situacijas darbuotojai privalo nedelsiant informuoti savo tiesioginius vadovus. AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ vienas iš pagrindinių darbo principų – vystyti sąžiningus ir skaidrius bendradarbiavimo santykius su tiekėjais, klientais bei kitais subjektais. Vis dėlto, Bendrovės politika savo darbuotojams draudžia siūlyti klientams, tiekėjams, partneriams ar kitiems asmenims dovanas, kurios padėtų išsaugoti bendradarbiavimą. Ši taisyklė netaikoma itin mažos vertės dovanoms, pavyzdžiui šventiniams atvirukams ar pasveikinimams.

Stengiamasi turėti kaip galima platesnį/didesnį tiekėjų ratą. Perkant prekes ir atrenkant tiekėją AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ vertinimo metodikoje svarbią reikšmę turi ne tik kainos kriterijus, bet ir kokybės, tiekėjo patikimumo kriterijai. Prieš perkant prekes tiekėjai audituojami ir tik po to priimamas sprendimas dėl prekių ar paslaugų pirkimo. AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ prekes ir paslaugas perka vadovaudamasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo bei skaidrumo principais.

Siekiant įgyvendinti ir vykdyti reikalavimus susijusius Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatomis, tikslu, jog Bendrovėje daromi, padaryti ar pradėti daryti pažeidimai, susiję su Bendrovės teisėmis ir interesais, būtų išaiškinti, 2019 m. sukurta vidinė informacijos apie pažeidimus teikimo, tyrimo ir asmens informavimo procedūra, paskirtas asmuo atsakingas už pranešimų priėmimą, registravimą, jų tyrimą (nagrinėjimą), sprendimų priėmimą bei dokumentacijos saugojimą. 2020 m. pranešimų apie pažeidimus gauta nebuvo.

Socialinė atsakomybė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ aktyviai vykdo tiek ilgalaikes, tiek trumpalaikes socialines akcijas.

Bene ilgiausiai vyksta jau devintus metus skaičiuojanti akcija - „Antrą klasę baigi – plaukti moki“, kurios metu antros klasės mokiniai iš viso Telšių regiono mokomi plaukti ir nepasimesti vandenyje. Akciją trišalės bendradarbiavimo sutarties pagrindu vykdo šios originalios idėjos iniciatorius AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“, taip pat Telšių rajono savivaldybė ir „Ateities“ pagrindinė mokykla. Nuo akcijos pradžios iki 2019-ųjų metų mokyklos baseine išmoko plaukti 3411 mokinių. Deja, dėl susiklosčiusios situacijos 2020 metais ši socialinė akcija buvo sustabdyta, bet ateityje planuojama projektą tęsti.

2020 m. vasarą AB Žemaitijos pienas surengė net 54 edukacines programas stovyklose, kur poilsavo apie 10 tūkst. vaikų. Smagią ir turiningą programą vaikams vykdė ne tik Telšių, Vilniaus, Panevėžio ir Kauno filialai - Latvijoje bei Estijoje stovyklaujančius vaikus taip pat džiugino „Žemaitijos pieno“ vykdytos išradingos edukacinės programos. Patrauklių ir įdomių susitikimų metu vaikai supažindinti su

„Žemaitijos pienas“ gaminamais produktais, jų vertėmis ir nauda. Stovyklautojai turėjo galimybę virtualiai apsilankyti kietojo sūrio DŽIUGAS, šviežių plėšomų sūrio dešrelių PIK-NIK ir tikru šokoladu glaistytu varškės sūrelių MAGIJA gamyboje.

Stovyklose buvo skatinamos komandinės pramogos, vaikai galėjo išbandyti savo jėgas plėšomų sūrio dešrelių PIK-NIK komandiniame pasiplėšymo čempionate, kurio metu kiekviena komanda per kiek įmanoma trumpesnę laiką turėjo suplėšyti PIK-NIK sūrio dešrelę į 30 apylygių dalių. Geriausias komandinio pasiplėšymo laikas - 3 min. 35 s. Kiti stovyklautojai mėgavosi ne mažiau įdomia ir smagia pramoga - lavino kūrybinį mąstymą bei motoriką, dėliodami spalvingas glaistyto varškės sūrelio MAGIJA dėlionės, parodydami, kad visi gali būti pastabūs, greiti ir vikrūs.

Labai vertinga buvo tai, kad stovyklautojai savo žinias galėjo patikrinti šmaikščiaame „egzamine“ apie „Žemaitijos pienas“ gaminamus produktus. Iš viso apmokyta apie 5000 vaikų, jie buvo vaišinami gardžiais „Žemaitijos pienas“ produktais. Nuotaikingame edukaciniame konkurse dalyvavusiems stovyklautojams įteikti sertifikatai, liudijantys, kad jie tapo tikrais prekinių ženklų DŽIUGAS, PIK-NIK, MAGIJA, RAMBYNO, GERMANTO ir TICHĖ žinovais.

AB „Žemaitijos pienas“ kiekvienais metais tai pat įvairiais produktais remia Kaltinėnų parapijos senelių globos namus, 2020 metais parama siekė beveik 7000 EUR. Taip pat parama skiriama ir Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijai, Žemaitės dramos teatrui, VšĮ Žemaitijos turizmo informacijos centrui ir kitoms Telšių miestui ir regionui svarbioms veikloms. AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ neliko nuošalyje ir prasidėjus pasaulinei pandemijai – VĮ Regioninei Telšių ligoninei nupirko dirbtinių plaučių vėdinimo aparatų už kiek daugiau nei 33.000 eurų.

ABF Šilutės Rambynas – dukterinė AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ bendrovė

ABF „Šilutės Rambynas“, juridinio asmens kodas 277141670, buveinės adresas - Klaipėdos g. 3, Šilutės r. sav., įregistravimo data - 1992-12-09. AB
15

„ŽEMAITIJOS PIENAS“ valdo daugiau kaip 87 proc. ABF „Šilutės Rambynas“ akcijų. Pagrindinė šios dukterinės bendrovės veikla – pieno produktų gamyba, be to ji teikia nuomos, transportavimo, sandėliavimo, pieno supirkimo punktų aptarnavimo bei kitas paslaugas.

ABF „Šilutės Rambynas“ būdama patronuojama bendrove, laikosi AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ veiklos politikos reikalavimų aplinkosaugos, socialinės, personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu srityse. Jos tikslai, veikimo būdai, formos sutampa su AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“. Tikslai ir siekiai įgyvendinami bendradarbiaujant, pvz. dalyvaujant socialinėse akcijose, taikant materialinės gerovės paketą, ieškant darbuotojų, apmokant darbuotojus ir panašiai, todėl šioje socialinėje ataskaitoje šiais klausimais atskirai nepasisakoma. Pažymėtina, jog 2020 m. konsoliduotame metiniame pranešime atskleidžiama ir pateikiama išsamesnė informacija ir duomenys, kurie papildo šią ataskaitą, todėl šioje ataskaitoje išskirtini tik du aspektai - personalo bei aplinkosaugos klausimai.

Bendrovė didžiausią dėmesį teikia savo darbuotojams, kurie ABF „Šilutės Rambynas“ ir jos akcininkams kuria didžiausią naudą. Nuolat siekiama, kad joje dirbantys darbuotojai jaustųsi visapusiškai saugiai ir būtų patenkinti savo darbo aplinka, be kita ko, didelis dėmesys skiriamas jų kvalifikacijos kėlimui, taikant tuos pačius AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ naudojamus principus ir metodus.

Laikotarpio pabaigoje įmonėje dirbo 176 darbuotojai, jų skaičius palyginus su 2019 metais sumažėjo 15 darbuotojų (7,85 proc.).

ABF „Šilutės Rambynas“ siekia kurti bei plėtoti ilgalaikius santykius su darbuotojais, todėl darbuotojai nuolat skatinami tobulėti profesinėje srityje. ABF „Šilutės Rambynas“ darbuotojai turi galimybę žinias ir įgūdžius tobulinti įvairiuose seminaruose bei kursuose. Šilutės Rambynas yra paruošusi mokymo programas pagal kurias apmokomi ir atestuojami specialistai, gamybos darbininkai, aparatininkai, operatoriai, šaltkalviai, brigadininkai bei meistrai.

Šilutės Rambynas didelį dėmesį skiria produkcijos kokybei ir saugai užtikrinti. 2020 metais Šilutės Rambynas dirba pagal šias integruotas maisto saugos ir kokybės valdymo sistemas:

- maisto saugos vadybos sistema, atitinkanti ISO 22000 standarto reikalavimus – nuo 2009 metų;
- BRC Global Standard for Food Safety (Visuotinis Maisto Saugos Standartas (BRC - British Retail Consortium) – nuo 2010 metų, o nuo 2014 metų – nepranešto audito A+ lygis);
- sertifikuota pagal HALAL standarto reikalavimus nuo 2015 metų;
- IFS Food (International Featured Standards) – nuo 2015 metų;
- EkoAgros - ekologiškų produktų gamybai – nuo 2007 metų;
- Pik-Nik plėšomų sūrio dešrelių gamyba pagal VLOG „Ohne Gentechnik Standard“ (produktų be GMO) – nuo 2017 metų;
- 2019 m. vasario mėnesį AB-F „Šilutės Rambynas“ MSVS papildyta FSSC 22000 standarto reikalavimų atžvilgiu. Tai maisto saugos sertifikavimo schema

apimanti ISO 22000:2005, taikytiną sektoriaus būtinųjų programų techninę specifikaciją ISO TS 20002-1:2009 bei papildomus FSSC 22000 reikalavimus.

Nuo 2018 m. vykdomi socialiniai „NBCUniversal“ auditai: tai įmonės įvertinimas dėl gamintojo elgesio kodekso – gautas patvirtinimas, kad įmonė laikosi aukščiausių socialinės ir aplinkosaugos atsakomybės bei etiško elgesio standartų, visų taikomų įstatymų ir teisės aktų, susijusių su darbu, migracija, sveikata, darbo sauga ir aplinka.

Jau eilę metų Šilutės Rambynas didžią dėmesį skiria aplinkosaugai, o svarbiausias siekis – mažinti gamybinės atliekas ir tausoti gamtos išteklius:

- mažinami plastiko kiekiai, keičiamos pakuotės į draugiškas aplinkai pakuotes, į pakuotes, kurios būtų 100% perdirbamos;

- sukoncentravus išrūgas, likęs išrūgų vanduo membranine sistema yra išvalomas iki vandens, tinkančio įrengimų plovimui, tokiu būdu sumažinti vandens ir nuotekų panaudojimo kiekiai;

- gamybinių nuotekų tvarkymui įmonėje įrengtos nuotekų sukaupimo ir maišymo talpos, kurios leidžia išvengti momentinio užterštumo ir kontroliuoti į UAB „Šilutės vandenys“ priklausančius valymo įrenginius išleidžiamų nuotekų kokybę;

- didelės koncentracijos nuotekos surenkamos į atskirą talpą ir priklausomai nuo gamybos apimtys 1-2 kartus per savaitę išvežamos Tytuvėnuose veikiančioms biodujų gamintojams.

ABF „Šilutės Rambynas“ veikianti gamybinių nuotekų tvarkymo sistema duoda savo rezultatus, kurie atsispindi žemiau pateiktoje lentelėje bei yra ženkliai mažesni nei nustatyta pagal teisinį reguliavimą.